

خبر

برگزیدگان جایزه مهرگان علم در حوزه محیط زیست معرفی می شوند

● **شرق:** برگزیدگان دهمین و یازدهمین دوره جایزه مهرگان علم در حوزه محیط زیست پاییز امسال معرفی می‌شوند. علیرضا زرگر، مدیر جایزه مهرگان گفت: تاکنون هفت دوره مستمر جایزه مهرگان علم در حوزه محیط زیست برگزار شد اما به علت محدودبودن کتاب‌های تألیف‌شده در زمینه محیط زیست و نبود آثار برگزیده محیط زیستی دوره هشتم و نهم آن برگزار نشد.

وی با بیان اینکه این جایزه دوسالانه است و از سال ۱۳۸۷ فعالیت خود را آغاز کرده است، افزود: امسال دهمین و یازدهمین دوره آن در پاییز برگزار می‌شود و امیدواریم با افزایش تألیفات آثار محیط زیستی همچنان شاهد استمرار برگزاری جایزه مهرگان علم در بخش محیط زیست باشیم.

زرگر گفت: در سال‌هایی که جایزه مهرگان علم در حوزه محیط زیست برگزار شد، زوایای مختلف مشکلات محیط زیست ایران تا حد زیادی شکافته شده اما باز هم راه زیادی در پیش است.

وی اظهار کرد: در جایزه مهرگان علم تلاش شده است فعالان ناشناخته محیط زیست و شخصیت‌های تأثیرگذار در این حضور معرفی و تقدیر شوند. فعالانی در زمینه‌های مختلف از جمله ساخت فیلم مستند، وبلاگ و سایت خبری، عکاسی از حیات وحش، نوآوری در آموزش و ترویج فرهنگ حفظ محیط زیست و فعالیت تشکل‌های مردم‌نهاد معرفی و تجلیل می‌شوند.

زرگر گفت: تدبیس و جایزه نقدی مهرگان علم در حوزه محیط زیست براساس آیین‌نامه جایزه، فقط یک جایزه اصلی دارد و در نهایت می‌تواند سه بخش تقدیرشده توسط هیات داوران نیز داشته باشد. وی تأکید کرد: قطعاً اهالی هنر و ادبیات می‌توانند با آثار خود به محیط زیست کمک کنند و بارها نیز در مراسم اهدای جایزه مهرگان ادب، این تقاضا از نویسندگان و هنرمندان شده است که به هر شکل که می‌توانند با ظرفت‌های ادبیات و هنر به یاری محیط زیست ایران بیایند.

جایزه ادبی مهرگان یا جایزه مهرگان ادب جایزه‌ای است ادبی که همه‌ساله در مهرماه برگزار می‌شود. مهرگان تنها جایزه غیردولتی است که در حوزه محیط زیست و علم نیز جایزه اهدا می‌کند. جایزه مهرگان را از سال ۱۳۷۸ تا سال ۱۳۸۵ شرکت «پکا» که یک شرکت تعاونی پخش و توزیع متشکل از ناشران برجسته کشور بود، برگزار می‌کرد. اما از سال ۱۳۸۵ که پکا تعطیل شد، این جایزه به‌صورت مستقل و با دبیری علیرضا زرگر (مدیرعامل سابق پکا) و با حمایت مالی شبکه ورگی، اکرم طاهرپور و سوادبه سلگی برگزار می‌شود. برخی از نویسگانی که تاکنون این جایزه را کسب کرده‌اند به این شرح هستند، در سال ۱۳۷۸ حسین سنایپور به‌خاطر نوشتن کتاب نیمه غایب، سال ۱۳۷۹ ابوتراب خسروی با کتاب اسفار کتابان، ۱۳۸۳ محمد حسینی با کتاب آبی‌تر از گناه، سال ۱۳۸۵ بلقیس سلیمانی با کتاب بازی آخر بانو، سال ۱۳۸۶ آهین مرتضاییان‌ابکنار با کتاب قرب روی پله‌های راه آهن اندیشک یا از این قطر خون می‌چکد قربان، در سال ۱۳۸۹ شاهرخ گیوا با کتاب موانع‌بازی منتشر و... در سال ۱۳۸۹ برگزارکنندگان این جایزه از احتمال دوسالانه‌شدن جایزه مهرگان ادب خبر داده و گفته بودند برای ارزیابی آثار، ضرورت دارد که آثار منتشرشده، هم از لحاظ تعداد و هم از نظر ارزش‌های ادبی و معیارهای داوری در حدنصابی باشند که امکان ارزیابی آنها در یک رقابت معنادر و منصفانه فراهم شود.

جدول ۲۲۸۳ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- زمان حاضر- آرایش‌شده- مرطوب ۲- به تومبیل فرسوده و از کارافتاده می‌گویند- سلسله شاه‌عباس ۳- از علوفه- شب‌زنده‌داری- قذر- به بی‌چیزی ۴- سوبسید- کلیسای قدیمی اصفهان- همچنین ۵- همه را شامل می‌شود- حالتی در نخستین ماه‌های حاملگی- خداوندی ۶- یگانه- هنرپیشه زن- نفس خسته ۷- درنگ- پناهگاه- چهارمین حرف یونانی ۸- فهمیده- از دست‌دادن تعادل روانی- چوب سوزاندنی ۹- از آتش افروزان- نوزاد- از دانه‌های روغنی ۱۰- زهر- ایالتی در آمریکا- خداوندی ۱۱ - تیل و راحت‌طلب- فریاد بلند- گله و شکایت مداوم ۱۲- جرم و عمل غیرقانونی- پراکندگی- روبه رو شدن ۱۳- معشوق- پسر مازندرانی- دزد ۱۴- پزشکی که دوره تخصصی را می‌گذراند- کشور آفریقایی در همسایگی موزامبیک و زامبیا ۱۵- نامی دخترانه- گذرگاه آب- مقام و رتبه.

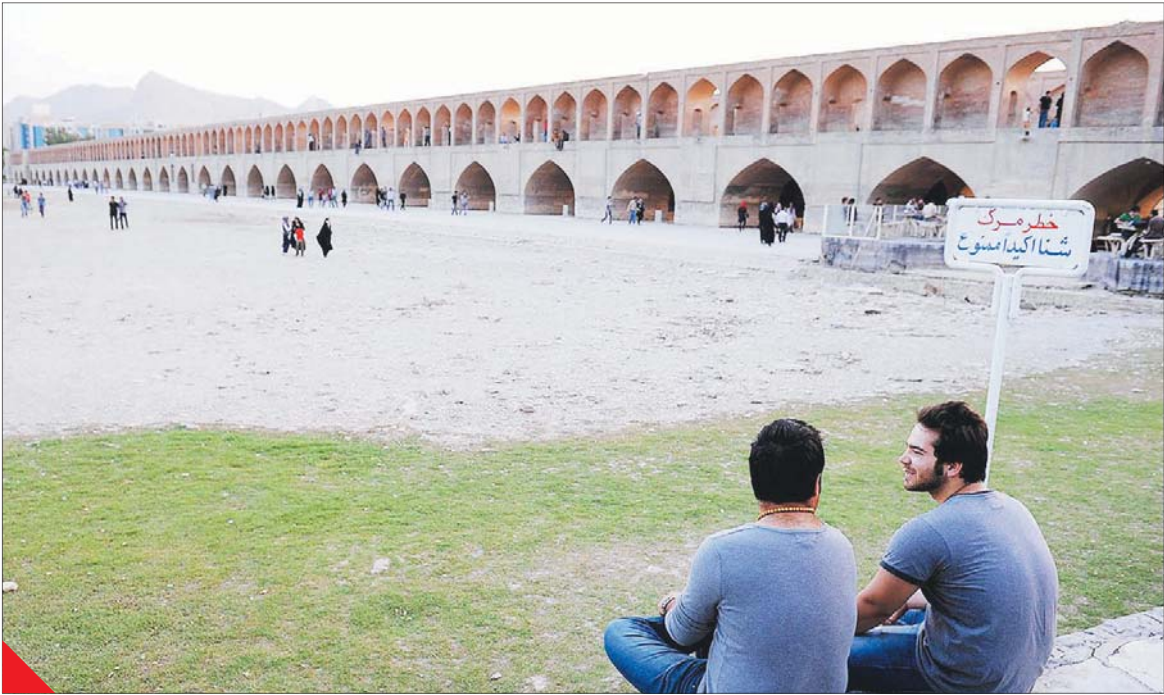
عمودی:

۱- گوشه و کناره هرچیز- تهیدست و بی‌چیز- کیسه پول قدیمی ۲- به درآمد کم ولی همیشگی و مرتب گویند- ناپایدار ۳- ماشین خاکبرداری- نایاک- ۴- شادابی- تفریق- بالاپوش بلند مردان قدیم ۵- از نفیرش مرد وزن نالیده‌اند- غلاف شمشیر- قصبه و حکایت ۶- کهن‌ترین قسمت اوستا- ورزش سانی با توپ و راکت- لنگه بار ۷- ابزار درودگری- شهری در استان کرمان- نوعی میمون دمدار

جامعه

خشک‌سالی؛ از بحران تافاجعه

حامد منصوری*

عکس: آرشیا شاهکی

مسیر افزایش خسارات ناشی از خشک سالی هستیم و اگر در این راه تدبیری اندیشیده نشود و اقدامات عملی در اسرع وقت انجام نگیرد، بحران خشک سالی در کشور به یک فاجعه خواهد انجامید.

اگرچه عامل اصلی خشک سالی، تغییر اقلیم و کاهش بارندگی است، اما راه‌هایی نیز برای مقابله با خشک سالی و کاهش اثرات آن وجود دارد که در اینجا به تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

- ساخت سد و تأسیسات وابسته‌ای که بتوانند آب را در مخازن خود ذخیره کنند و در مواقع بحران بتوان از آنها استفاده کرد. اما کارکرد آن وابسته به ساخت تأسیسات پایین‌دستی سدها است که بتوانند آب ذخیره‌شده را به محل‌های مصرف برسانند. براساس گزارش وزارت نیرو در انتهای سال ۹۲، در کل کشور ۶۳۹ سد درحال بهره‌برداری و ۱۳۵ سد درحال اجرا داشته‌ایم و این درحالی است که ۵۴۷ سد نیز در دست مطالعه‌اند. باید پذیرفت دوران ساخت سدهای بزرگ در ایران به پایان رسیده و اکنون زمان بهره‌برداری از تأسیسات آبی و افزایش بهره‌وری است.

- باروری ابرها و ایجاد باران مصنوعی روشی است که به‌صورت آزمایشی در کشور انجام شده است، اما اکنون باید به‌صورت عملی و کاربردی به آن توجه بیشتری شود.

- شوری زدایی آب دریا برای مصرف در بخش شرب و کشاورزی، اگرچه در تعدادی از جزیره‌های جنوب کشور به‌صورت محدود استفاده می‌شود، اما باید با ارتقای تکنولوژی و توسعه آن، به‌صورت گسترده‌تری استفاده شود.

- پایش خشک سالی که با مشاهده و ثبت پیوسته میزان بارش و مقدار مصرف در هر منطقه انجام می‌شود. با این کار و اعمال مدیریت‌های علمی و عملی، می‌توان از افزایش بخشی از خشک سالی که ناشی از عملکرد زندگی مردم در نواحی شهری و روستایی است، جلوگیری کرد.

- کاربری اراضی که با اعمال مدیریت کشت در

خشک سالی هوشناسی اساسا به حالتی از خشکی ناشی از کمبود بارندگی اطلاق می‌شود که در کشور ما کاملا مشهود است. نقشه پهنه‌بندی خشک سالی هوشناسی در کشور نشان می‌دهد تا بهمن‌ماه امسال جز در بخش‌های شمالی و شمال غربی کشور، در سایر مناطق دچار خشک سالی بوده‌ایم و این خشک سالی در مناطق جنوب غربی، جنوبی و مرکزی در مقیاس «بسیار شدید» بوده است.

خشک سالی هیدرولوژیکی را باید به‌همراه تأثیرات کاهش دوره بارش (شامل بارش برف) بررسی کرد. این کاهش بارش در میزان آب رودخانه‌ها، دریاچه‌ها، مخازن و سطح آب‌های زیرزمینی تأثیرگذار خواهد بود. خشک شدن بسیاری از دریاچه‌ها و افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی تقریبا در همه دشت‌های کشور، دلیلی کافی بر بروز خشک سالی

هیدرولوژیکی در ایران است.

خشک سالی کشاورزی جنبه‌های مختلف خشک سالی اقلیمی یا خشک سالی هیدرولوژیکی را به تأثیرات کشاورزی پیوند می‌دهد. در این تعریف بیشتر توجه و تمرکز بر کمبود بارندگی، تفاوت تبخیر و تعرق واقعی با تبخیر و تعرق پتانسیل، کمبود رطوبت خاک و میزان افت سطح آب‌های زیرزمینی یا مخازن است. کاهش سطح زیر کشت و افزایش سطح اراضی آیش در سال‌های اخیر، نشان‌دهنده بروز خشک سالی کشاورزی در کشورمان است، اما پرخطرترین نوع آن، خشک سالی اجتماعی-اقتصادی است که معمولا پس از یک دوره بسیار طولانی مدت خشک سالی هوشناسی و هیدرولوژیکی اتفاق می‌افتد و موجب قحطی، مرگ‌ومیر و مهاجرت‌های دسته‌جمعی و گسترده می‌شود. این نوع خشک سالی تأثیرات زیادی روی ابعاد مختلف اقتصادی و اجتماعی خاص از محصولات و کالاهای اقتصادی می‌گذارد. تعریف خشک سالی اقتصادی-اجتماعی، تلفیقی از عرضه و تقاضای برخی کالاهای اقتصادی با اجزای خشک سالی هوشناسی، هیدرولوژیکی و کشاورزی است.

مشاهدات علمی و عملی نشانه‌های آشکاری از بروز خشک سالی شدید در کشور دارد، اما خشک سالی تنها به معنی کمبود آب نیست و آثار و عواقب آن بسیار بیشتر از انتظار است. انواع خشک سالی عبارتند از خشک سالی هوشناسی، هیدرولوژیکی، کشاورزی و نیز خشک سالی اقتصادی و اجتماعی.

سال دوازدهم • شماره ۲۳۲۳ روزنامه شرق

درپچه

جامعه باستان‌شناسی ایران با صدور بیانیه‌ای درخواست کرد

رسیدگی به مدیریت مخرب «بقایی» در سازمان میراث فرهنگی

● **شرق:** جامعه باستان‌شناسی ایران در پی بازداشت حمید بقایی توسط دستگاه قضا، طی روزهای اخیر از قوه‌قضائیه درخواست کرد به مدیریت مخرب وی در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری نیز رسیدگی کند. متن کامل بیانیه جامعه باستان‌شناسی ایران درباره بازداشت حمید بقایی، رئیس اسبق سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به این شرح است: «انتشار خبر بازداشت آقای حمید بقایی، رئیس پیشین سازمان میراث فرهنگی و گردشگری که به خاطر تخلفات مالی و اداری در زمان مدیریت‌شان در دستگاه‌های دولتی رخ داده، برای اصحاب میراث فرهنگی بسیار توجه‌برانگیز است. ایشان برای مدتی طولانی سمت قائم‌مقامی و سپس ریاست سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را بر عهده داشته‌اند که متأسفانه در این مدت صدمات جبران‌ناپذیری به پیکره این سازمان و به تبع آن به میراث فرهنگی و تاریخ این سرزمین وارد آمده است. به دلایل مختلف، گستردگی و عمق این آسیب‌ها کمتر در رسانه‌های عمومی مطرح شده و به اطلاع عموم رسیده است. سازمان میراث فرهنگی که اساسا سازمانی علمی و فرهنگی است، طی دوره ریاست ایشان و آقای مشایی به یکی از سیاسی‌ترین نهادهای دولتی بدل شد. مدیران کل استانی و سایر سمت‌های کلیدی و حساس مدیریتی این سازمان، بدون توجه به‌کارآمدی‌ها و توانایی‌های تخصصی در زمینه میراث فرهنگی و باستان‌شناسی منصوب می‌شدند که پیامدهای ناگواری برای کشور به بار آورد. بودجه اندک سازمان میراث فرهنگی که به زحمت کفاف مسئولیت‌های سنگینی را که بر عهده این سازمان است، می‌دهد در برنامه‌های یزرزق‌وبرق و بی‌فایده حیف‌ومیل شد. بااین‌حال، سوءمدیریت آقای بقایی تنها به این موارد ختم نشد. یکی از تصمیم‌ها و اقدامات عجیب و مخرب او که البته هنوز مغزگشایی نشده است، چندپاره‌کردن و انتقال معاونت‌ها و بخش‌های مهمی از سازمان مذکور از تهران به چند شهر و شهرستان بود. طی این اقدام غیرکارشناسانه و مخرب، سازمان میراث فرهنگی به دستور ایشان مثله شد و هر قسمت آن به شهری تبعید شد. در چارچوب این اقدام بود که شهرهای سازمان میراث فرهنگی و گردشگری از هم گسیخت، مدارک و اسناد ارزشمند ملی که با هزینه‌میلیاردها تومان بودجه بیت‌المال و صرف عمر شمار زیادی از کارشناسان، متخصصان و دانشمندان این حوزه تهیه شده بود، آسیب دید. همچنین لطمه‌ای جبران‌ناپذیری به بدنه کارشناسی این سازمان وارد آمد که جبران آن سال‌ها ممکن است به طول انجامد. از زمانی که آقای بقایی این سازمان را ترک کرده‌اند چند سال می‌گذرد، ولی در این مدت هیچ اقدامی برای رسیدگی به تخلفات مدیریتی و به‌ویژه تصمیم‌ها و اقدامات مخرب و نادرست ایشان صورت نگرفته است. نه‌تنها دستگاه‌های نظارتی، خبری درباره رسیدگی به کارنامه مخرب مدیریتی حمید بقایی منتشر نکرده‌اند، بلکه نیز باوجود درخواست‌های مکرر کارشناسان و اهالی این حوزه از ارائه گزارشی درباره تخلفات او عملا اجتناب کرده است.

ادامه در صفحه ۱۷

۳		۵	۹	۴	
	۱		۹		
۴		۶	۷	۸	
۵	۶	۷	۱		
		۳		۵	
۳		۲	۶	۷	
۴			۸		۹
	۱	۹		۲	
۹		۲	۷		

۳	۹		۲		۱	۷
۱	۶		۹	۵		۵
۷		۲	۴		۳	
۶		۱	۸	۵		۲
	۱				۸	۳
۵	۴		۷	۲		
		۳	۱		۹	۸
۹		۵	۶	۳		
	۲	۳	۴		۷	۵

سودوکو سخت ۱۲۸۰

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۱۲۸۰

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۲	۹	۶	۱	۷	۴	۸	۳	۵
۳	۵	۱	۸	۲	۶	۷	۹	۴
۴	۸	۹	۵	۳	۲	۶	۱	۷
۶	۱	۸	۴	۳	۹	۵	۲	۷
۴	۷	۵	۶	۱	۲	۳	۸	۹
۹	۳	۷	۵	۸	۷	۴	۱	۶
۵	۴	۹	۲	۶	۸	۱	۷	۳
۱	۲	۳	۹	۵	۶	۴	۸	۷
۸	۶	۳	۷	۴	۱	۹	۵	۲

حل سودوکو ۱۲۷۹

۲	۴	۵	۸	۷	۹	۱	۳	۶
۱	۹	۷	۶	۳	۵	۴	۸	۲
۶	۳	۸	۲	۱	۷	۹	۵	۴
۳	۵	۲	۱	۸	۹	۶	۷	۵
۴	۷	۹	۲	۵	۶	۸	۱	۳
۸	۱	۶	۷	۹	۳	۵	۴	۲
۹	۲	۳	۵	۱	۷	۶	۴	۸
۷	۶	۱	۳	۴	۸	۵	۲	۹
۵	۸	۴	۹	۶	۲	۳	۷	۱

جدول ۲۲۸۲

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷
۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲
۷	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷
۸	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۹	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۱۰	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۱۱	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۱۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲
۱۳	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸	۷
۱۴	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۵	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹